

Beleidsplan van Stichting Oudheidkamer Fredewalda Tolbert

1 Beleidsplan

Dit beleidsplan kan worden aangehaald als:

Beleidsplan Stichting Oudheidkamer Fredewalda Tolbert **2024 – 2026**.

2 Ontstaansgeschiedenis Stichting Oudheidkamer Fredewalda

Toen in de laatste decennia van de vorige eeuw het ene na het andere element van historische waarde uit het dorp Tolbert verdween, besepte een groep Tolberters dat er iets moest gebeuren om het cultureel erfgoed van het dorp te beschermen.

Door hen werd daartoe in 1994 Stichting Oudheidkamer Fredewalda opgericht. De stichting kreeg van het dorp de opdracht om het cultuurhistorisch erfgoed van Tolbert en omgeving te bewaren en het zo mogelijk tentoon te stellen in een monumentaal pand in de kern van het dorp.

Die gelegenheid deed zich voor toen in 2002 de laatste bewoner van de historische boerderij aan de Hoofdstraat 27 in Tolbert, overleed.

Deze boerderij was aangemerkt als Rijksmonument.

In 2009 werd deze boerderij aangekocht door de Stichting.

In de daarop volgende jaren werd de boerderij gerestaureerd met zorg voor blijvende zichtbaarheid van de architectonische waarde van de boerderij. De monumentale uitstraling is binnen en buiten aanwezig. De inrichting sluit zich daarbij aan.

In 2013 is de restauratie en de herinrichting gereedgekomen. De boerderij met de daarbij behorende gebouwen en percelen kreeg de naam CazemierBoerderij.

In het schuurdeel van de boerderij is het Dorpshuis gevestigd.

Het voorhuis is in stijl ingericht en bevat de expositie van Fredewalda.

Topstuk is de maquette van Tolbert. De maquette is een belangrijk onderdeel van de permanente expositie van de Oudheidkamer Fredewalda.

3 Kerntaak

Expositie

Fredewalda verzamelt het Tolberter erfgoed en maakt het toegankelijk voor iedere belangstellende.

Een bijzondere formule werd ontwikkeld om door middel van een schitterende dorpsmaquette de geschiedenis driedimensionaal in beeld te brengen.

De maquette is gebouwd op basis van historische gegevens en beeldt het dorp Tolbert uit zoals het was in het jaar 1926.

Rond de maquette is in 2014 een expositie ingericht. Deze wordt in latere jaren verder uitgebreid.

Daarnaast kan een dynamische collectie van informatie digitaal worden benaderd.

Het personifiëren van de geschiedenis, heden en toekomst van *Wonen en werken in Tolbert* is een belangrijk uitgangspunt van de presentatie. Het oral history-project dat Fredewalda heeft uitgevoerd is de basis. De huizen en haar bewoners geven de geschiedenis letterlijk een gezicht. De bezoeker 'beleeft' de komst van de telefoon in het dorp, de eerste benzinepomp bij de smid

en het zware werk in de vervening. Op meerdere plaatsen in de presentatie komen persoonlijke verhalen terug.

CazemierBoerderij

Fredewalda is gevestigd in de CazemierBoerderij, ontmoetingsplaats voor verenigingen en clubs uit Tolbert en directe omgeving. Fredewalda houdt daar in het najaar een bijeenkomst voor zijn donateurs en belangstellenden. Door de St. CazemierBoerderij worden in overleg met Fredewalda culturele bijeenkomsten georganiseerd.

Infocentrum

In het Infocentrum wordt informatie verstrekt over de expositie en over activiteiten in de regio. Er is beperkte ruimte om artikelen te kopen, met name regionale producten. Het is ook de toegang tot de expositie.

Activiteitenkalender

De activiteitencommissie organiseert ieder kalenderjaar activiteiten rondom de permanente expositie. De nadruk ligt op cultuur-historische evenementen verzorgd door lokale, regionale en provinciale kunstenaars en entertainers.

4 Toekomstvisie

De Stichting zal in de komende jaren streven naar het zo authentiek mogelijk inrichten en onderhouden van de CazemierBoerderij.

Daarnaast zal de Stichting zich richten op het onderzoeken van de geschiedenis van Tolbert en het uitdragen van deze geschiedenis aan haar bewoners en andere belangstellenden. Dat zal gebeuren door middel van educatieve projecten en wisseltentoonstellingen.

Naast de museale exposities wordt gewerkt aan culturele en historische exposities.

5 De collectie

5.1 Algemeen

De stichting is eigenaar van de historische CazemierBoerderij en verhuurt deze aan de St. CazemierBoerderij.

Op de maquette van 5.3 x 3.5 m. is het dorp Tolbert op schaal 1:200 zo nauwkeurig mogelijk nagebouwd.

Van veel huizen op de maquette bestaat een archief met daarin een bewonersgeschiedenis, verhalen van het huis en in sommige gevallen filmpjes.

In het vooreind van de Boerderij is een expositie ingericht met een 'mooie' kamer en een keur aan historische gebruiksvoorwerpen.

5.2 Wijze van verwerven

Het erfgoed wordt in ontvangst genomen met een ontvangstformulier met afstandsverklaring waarmee de beschrijving van het goed en de gegevens van de schenker worden vastgelegd en het goed eigendom wordt van de Stichting. De gever ontvangt een kopie van het wederzijds ondertekende ontvangstformulier.

Het verkregen goed wordt beoordeeld op de waarde die het toevoegt aan de erfgoedcollectie en of het daarin wordt opgenomen. Wordt het niet opgenomen, dan wordt het aan een andere erfgoedinstelling geschonken, verkocht, weggegeven of vernietigd.

Geaccepteerde goederen die tot de collecties Objecten, Boeken en Foto's behoren, worden voorzien van een zichtbaar identificatienummer en worden met een afbeelding, titel, omschrijving, sleutelwoord, identificatie, locatie en, voor zover bekend, met de overige elementen in het erfgoedregistratiesysteem opgenomen.

5.3 Archiveren

Voor een goed collectiebeheer is het noodzakelijk dat het verkregen erfgoed geïdentificeerd, geregistreerd, gedocumenteerd en terug vindbaar is. Voor de registratie, documentatie en terugvindbaarheid wordt het op internet gebaseerde erfgoedregistratiesysteem Omeka gebruikt.

De erfgoedregistratie vindt plaats met de elementen volgens de z.g. Dublin Core (titel, omschrijving, identificatie, opslaglocatie, etc.) aangevuld met collectieafhankelijke beheerelementen (bijv. toestand object, uitlening).

Erfgoed dat behoort tot de collectie DorpsArchief, wordt op onderwerp in een goed ingerichte archiefruimte gearhiveerd. De inventarislijsten zijn in het erfgoedregistratiesysteem opgeslagen en worden up-to-date gehouden.

De collectie Rouwbrieven is in het registratiesysteem met scan op naam opgeslagen. Het fotoarchief is opgeslagen en beschreven in Sky Drive.

De bibliotheek is per gescande omslag boek in het registratiesysteem opgenomen en beschreven.

De registratieactiviteiten vinden plaats a.d.h.v. geschreven voorschriften en formulieren. De database van het erfgoedregistratiesysteem dient als basis voor de audiovisuele informatievoorziening binnen het museale gedeelte van de CazemierBoerderij en de ontsluiting van het gedigitaliseerd erfgoed via het openbare net (internet). Bij het openbaar stellen van het erfgoed wordt de wetgeving, zoals wet op de privacy en auteursrecht, in acht genomen

5.4 Behoud en beheer gebouw

Het gebouw is onder architectuur gerestaureerd. De restauratie is in 2013 voltooid.

In 2014 is een conceptbeheerplan met betrekking tot onderhoud van het gebouw opgesteld. Dit plan is in 2024 geactualiseerd.

5.5 Behoud en beheer maquette

De maquette wordt zo goed mogelijk onderhouden. De digitale uitbreiding van de maquette, zoals informatie en foto's, zal door een systeembeheerder worden onderhouden.

5.6 Behoud en beheer expositie

De expositie zal zo veel mogelijk toegankelijk worden gehouden voor het publiek. Daarbij zal rekening worden gehouden met de kwetsbaarheid en zeldzaamheid van de collectie. Waar nodig zullen klimatologische voorzieningen worden getroffen. Voorwerpen die vervangbaar zijn en in aanmerking komen als gebruiksvoorwerpen bij educatieve projecten zullen daarvoor worden gebruikt. Beschadiging als gevolg van gebruik zullen daarbij op de koop toe worden genomen.

6 Publiek

6.1 Doelgroepen

De doelgroepen zijn zeer verschillend:

- Bewoners van Tolbert en omgeving
- Geïnteresseerden uit de regio

- Groepen (families, organisaties, historische verenigingen)
- Toeristen
- Scholieren
- (Groot)ouders met (klein)kinderen

6.2 Openingstijden

De openingstijden zijn: januari tot december op zaterdag van 13.30 tot 17.00 uur. Voor groepen is het museum op afspraak het hele jaar open.

6.3 Tarieven

De toegang is vrij voor donateurs van Fredewalda. De toegangsprijs voor individuele bezoekers is € 3,50. Voor groepen met een rondleider van minder dan 10 personen geldt een minimumtarief van € 40,- Voor groepen van meer dan 10 personen geldt een tarief van € 3,50 per persoon.

7 Publieksactiviteiten

7.1 Permanente tentoonstelling

7.1.1 De maquette is het hart van de expositie en is op verzoek permanent te bezichtigen.

7.1.2 Naast de maquette is de Expositie van de leefwereld van de bewoners een vast onderdeel.

7.1.3 Jeugdactiviteiten

Een doorlopend scholenproject onder de naam **Hedde en Gepke** is gestart.

Bij dit project worden de groepen 5 en 6 van de basisscholen in de gemeente Leek voorzien van een lespakket over het kinderleven op een boerderij en in een dorp rond 1926. Dit pakket voorziet in een bezoek aan de CazemierBoerderij waarbij een aantal praktische leeropdrachten worden uitgevoerd.

Siloproject. "Vrijheid verstopt in beton" Door een kunstenaar zijn op een oude kuilsilo schilderijen aangebracht die betrekking hebben op het oorlogsverleden. Leerlingen van basisscholen worden uitgenodigd om op speelse manier kennis op te doen van het oorlogsverleden. Dit vindt zowel rondom als in de silo plaats en in de boerderij.

Op internetsite <https://cazemierboerderij.nl/vrijheid-verstopt-in-beton/> staat alle informatie hierover.

Er kunnen kinderfeestjes worden georganiseerd met als thema: Spelen en werken op de Boerderij.

7.2 Wisselactiviteiten

7.2.1 Deel-exposities

We werken met wisselende deelexposities. Deze kunnen een cultureel, historisch of een actueel thema hebben.

7.2.2 Startplek

De CazemierBoerderij fungeert als start- en pleisterplaats voor streek- en regioactiviteiten op het gebied van cultuur, historie en natuur.

7.2.3 Workshops en lezingen

Er worden geregeld workshops en lezingen georganiseerd die een relatie hebben met de CazemierBoerderij, het terrein of de expositie. Onder andere het beoefenen van oude ambachten, historische verhandelingen in het kader van het Verhaal van Groningen.

Daarnaast lezingen door schrijvers over hun boeken en deskundigen over wetenschappelijke onderwerpen.

8 Bedrijfsvoering

8.1 Huisvesting en veiligheid

Het museum Oudheidkamer Fredewalda, als eigenaar, en St. CazemierBoerderij, als huurder, zijn de 'bewoners' van de CazemierBoerderij, Hoofdstraat 27 te Tolbert.

Het gebouw voldoet aan de veiligheidseisen die door verordeningen zijn opgelegd.

8.2 Personeel en organisatie

Het museum wordt geheel door vrijwilligers gerund, zowel voor ontvangst van de bezoekers als het dagelijks onderhoud. Zij vallen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het bestuur van de Stichting CazemierBoerderij Tolbert.

8.3 Automatisering en digitalisering

Een werkgroep houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de museale eigendommen. Door middel van fotografie en digitalisering wordt het cultureel erfgoed zo mogelijk toegankelijk gemaakt voor een breder publiek.

8.4 Verzekeringen

Voor de risico's zijn verzekeringen afgesloten zoals brand en inboedelverzekering alsmede voor wettelijke aansprakelijkheid een verzekering voor Wettelijke Aansprakelijkheid Bedrijf.

8.5 Financiën en begroting

Ieder jaar wordt een financieel verslag en begroting gemaakt. Zie hiervoor de afzonderlijke documenten op deze site.

8.6 Taakomschrijving medewerkers

Er zijn geen specifieke taakomschrijvingen van de vrijwilligers beschreven